

dosegel šotore šele proti večeru ali celo s temo. V tem primeru, tudi če greš spat zgodaj, pusti prižgano luč v šotoru, da bi vedel, v katero smer naj gre. Že res, da je bil že enkrat tu, a takrat ga je dajala omotica in je verjetno vse pozabil.« Thomas se je nasmehnil in nadaljeval: »Conchis je podcenjeval Himalajo. Misli je, da je dovolj, da si dober alpinist v skali, pa bo na osemtisočakah šlo kar samo. Kako je optimističen ali pa le domišljav! Sedaj je izkusil, kaj pomeni, ko ti neprestano zmanjkuje zraka in ko se ti zdi, da ne moreš narediti niti koraka več... No, pustimo to, le na luč ne pozabi, da se ne bo še izgubil!«

»Nič ne skrbi, Thomas, svetila bo v šotoru, dokler ne pride,« ga je pomiril Walt, plešasti Axel in plavalasi Thomas pa sta se mu zahvalila in že hitela navzgor. Walt je dolgo gledal za njima. Tiho se je nasmehnil in se tudi sam pripravil na zadnji del plezarije.

Sredi popoldneva se je že udobno nastelil v šotoru, kahal čaj in zrl v dolino. Dobra sta ta dva Američana. Do sedaj sta prišla najvišje in če bo šlo tako naprej, bo sta prva dosegla vrh. Tudi jaz ga moram, je razmišljal.

Ko se je mrak počasi gostil na ledeniku daleč pod njim, je Walt še vedno zrl v dolino. Čas se mu je v čakanju upočasnjal, v nestrpnosti pa pospešil.

Ko je bila že trda noč, je končno daleč pod seboj zaslišal znano škrtanje cepina in derez po ledu. Šel je v svoj šotor, vzel butanovo svetilko in se spustil na

snežišče. Kmalu ga je zapustil, prečkal izpostavljeno skalovje, nadaljeval po robu prepada in se naposled ustavil. Prižgal je butanovo svetilko in čakal. Napeto je sledil vsakemu šumu, ki je prihajal iz doline. Škrtanje derez je utihnilo, kot da bi človek razmišljal, kam naj gre, nato pa se oglasilo še odločneje.

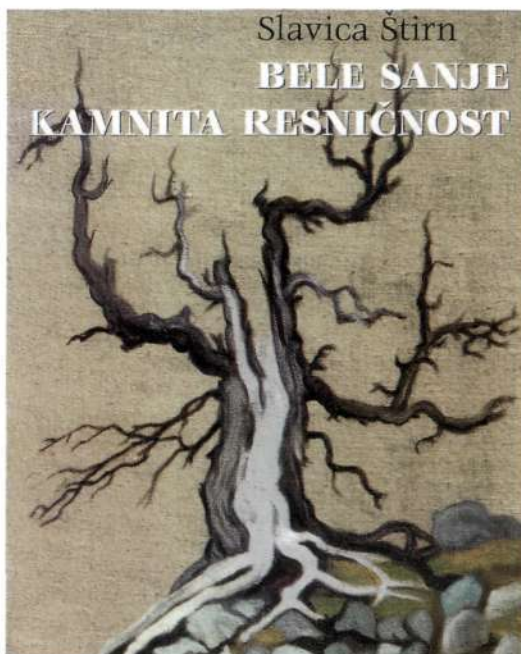
Conchis je videl luč daleč nad seboj in si oddahnil. Bil je do skrajnosti utrujen, a svetloba ga je napojila z novo zalogo neslutene energije. Sedaj je skoraj tekkel po ledu in se kmalu znašel v strmem skalovju. Malce se je začudil, saj je bil prepričan, da šotori niso tako stran od grebena, zato se je razgledal naokoli, skomignil z rameni, ko pa je videl luč, se je spet pomiril. Sledil ji je, saj mu je kot svetilnik kazala pot navzgor. Čeprav je bila smer vse bolj strma in neprehodna, je vztrajal, dokler se ni znašel na koncu kamenja in ni mogel ne naprej ne nazaj. Pred seboj je imel prepad, spust po isti poti, od koder je prišel, pa bi bil skrajno nevaren. Zato je prečkal steno proti desni in se znašel v strmi ledeni vesini. S cepinom je odločno udaril v led, ki je najprej sumljivo zaškrtal, potem pa popustil. Conchis je začel drseti po ledišču. Skušal se je ustaviti s cepinom, vendar je bil že prehitel. Kmalu ga je odbilo v skalovje, kjer ga je dolgo premetavalo, od tam pa ga je vrglo na snežišče, kjer je končno obmiroval. Še nekaj časa se je slišalo ječanje, nato je zavladata grozeča himalajska tišina.

ŠE ENA NOVA KNJIGA ZA PLANINSKO KNJIŽNICO

BELE SANJE, KAMNITA RESNIČNOST

SLAVICA ŠTIRN

Slavica Štirn, Medvodčanka po rojstvu in Kranjčanka po kraju stalnega bivališča, ni »diplomirana pesnica«; širši slovenski javnosti je skorajda neznan, uvrstili pa so jo že v nekatere pesniške zbirke z zaokroženo tematiko. Pesniti je pravzaprav začela v gorah – ko se je kot navdušena planinka vračala z dobro uhojenih gorskih poti, je doma začutila, da se ji občutja tega gorskega sveta miselno oblikujejo, kot se ji niso dotlej še nobena druga doživetja. To, kar je čutila, je začela zapisovati in nekega lepega dne je nekatere od teh upesnjenih misli dala v presojo Planinskemu vestniku. Objave so jo opogumile, da je nadaljevala začeto; ko je bilo tega veliko, je iskala založnika, ki bi bil pripravljen njene misli natisniti. Planinska založba je ponudbo sprejela, če sama zbere denar za knjigo, zbrala ga je – in zadnje dni lanskega leta je izšla njena prva samostojna pesniška zbirka »Bele sanje, kamnita resničnost«, ki jo je posvetila lanskem stotemu letniku Planinskega vestnika; to je bila nasploh edina proslavitev tako visokega jubileja izhajanja te častitljive revije. Ugledna in priznana slovenska pesnica Neža Maurer, ki je bila zadnja leta nekakšna pesniška mentorica Slavice Štirn, je za ta pesniški knjižni prvenec napisala tole:

»Pesmi so zelo različne, četudi je sredica vsake kamen z gore: zdaj bleščeč, očarljiv; drugič vrtoglavo vabeč, pa spet nevaren. Grozljiv kot bele kosti. Hrepenenje je neustavljiva moč, ki avtorico ob vsakem vremenu zvabi v strmine in vsakič je darilo gore drugačno. Nikdar pa se ne vrača praznega srca. Imamo nekaj pesnikov-ic, ki bolj ali manj redno objavljajo v Planinskem vestniku. Samo s planinsko tematiko je doslej izšel izbor več avtorjev »Človek Gora Poezija«.

In ta knjiga – Bele sanje – Kamnita resničnost? Izmed listov vam bodo zažareli planinski cvetovi, zašumeli samotni macesni, gorske kavke bodo raznese vašo radost ali stisko z vetrovi; po prepadni grozi vonjajoča megla vas bo ovila.

Naštevane lepote gorskih razgledov in jezer je odveč tistim, ki tega ne poznajo; ljubitelji gorá o njih s pesmimi vred zavzeto mrmrajo. Prenekateri verz – se jim bo zdelo – so napisali bralci sami. Vsaj v mislih, v čutenju. Zato so jim (so nam) planinske pesmi tako dragocene: so neke vrste fotografija presunljivo lepote, nežnega občutja, čustva; so ohranjena resničnost. Tudi resničnost strahu, negotovosti, šibkosti, groze. Vsega tistega, kar je bilo v višinah trda resničnost, a na asfaltu rado zdrzne z nas in iz nas kot prah, kot izdih. Celo moralna vprašanja v stiskah – v skalah – čutimo ostreje in jih moramo, hočemo rešiti.

Vsa lepota in zahtevnost, celo krutost planin pesnici Slavica Štirn ni le podoba – je del nje ali bolje: ona je del planin.

Oblika, s katero izpoveduje in izrisuje svoja občutja ter podobe poti in pohodov v gore, o katerih se zdi, kot da se porajajo sproti, prilagaja vsebini, tako dolžine verzov, ritem in rime. V vsem je enotnost, ki nas pritegne, prepriča – in zariše v nas belo sled. «

Na predstavitvenem letaku, ki ga je ob nekaterih svojih zadnjih izdajah izdala Planinska založba, pa je o tej knjigi napisano:

»Četudi je to avtoričina prva pesniška zbirka, Slavica Štirn ni novinka v pesniški javnosti.

Zbirka je razdeljena na dva dela, drugi nosi podnaslov Okameneli odkruški svobode; prvi del je mimohod svobodno izraženih impresij ob srečanju z gorami, drugi del se skozi štiri letne čase preizkuša v strožji obliki haikujev. Impresije podpirajo realistično spočete, a dokaj impresionistično nadaljevane slike gorskih mitovov, ki jih je v knjigo prispeval avtoričin soprog **Alojz Štirn**, slikar krajinar.

Zbirka – pravo skladišče čustev in dožemanja mnogoobraznosti gorskega sveta, kot taka posebej dragocena, ker gorska motivika ni v slovenski poeziji niti najmanj preobilno zastopana – bo popestrila samotno urico tihih bralcev, na moč priročna pa se lahko izkaže za recitacije na proslavah in za branje na literarnih večerih.

Objavljamo nekatere pesmi Slavice Štirn, ki doslej še niso bile objavljene – večina pesmi iz pesniške zbirke, ki je zdaj izšla v knjižni obliki, je bila namreč natisnjena v Planinskem vestniku. (Op. ur.)

Poznojesenske megle

Zamrli so mehki šepeti
drevesnih krošenj,
onemele so ptice.
Mrzla reka
polzi čez nebo.

Ne vidim gora,
le spačene sence.

Nekaj zavzeto mrmrlja
in vabi.

Potonem v sivino.

Prebujena planina

Nabrekli vejevje
obliznjeno od
sončnih žarkov,
pričakujoče, da se
brsti razpočijo
in poženejo v rast.

Pijem vse odtenke
toplih barv
in se pnem
preko cvetočih
pobočij teloha,
da se srečam
s pravkar prebujeno
planino.

Vodotočnik, jezero pod Desko

*Obdan s kipečimi
lepotci,
smaragdni lesk
odsevajoč,
sramežljivo
skrivaš se
pod strmimi
bregovi.*

*Ohranjaš čas
in večno mlad
drgetajoč
v jasni noči
poljubljaš
zvezdnati obok.*

Bil je praznik

*V mlečnem jutru
preko mehkih trav
ob melanholičnem
potoku
prihajam
– v rani pomladi –
k tebi,
gora.*

*Pričakaš me:
ožarjena,
sveta,
dobra.*

*Šepetaš o:
samotnih oblakih,
mirmih pašnikih,
skrivnostnih gozdovih.*

*Veter mi veli,
kdaj
naj sestopim.*

MINIATURA

VALOVI NAVDUŠENJA

HELENA GIACOMELLI

Sedeli sva na hlodasti klopici na robu travnika. Pod nama v dolini hiše kot kocke, svetli trak reke ob vijugavi cesti, stisnjeni med bregove, nad nama raztegnjena plošča oblakov, skoraj dotikajoča se vrhov gora, pred obzorjem pretrgana s pasom modrega neba.

Hlad je puhtel iz trav, a ga nisva čutili. Nenadoma je izpod oblakov zasijala pahljača sončnih žarkov.

»Lep sončni zahod bo. Počakajva nanj,« se je tiho oglašila prijateljica. In kot bi se sončeve niti dotaknile strun njene duše, so v mir poznega popoldneva polegale njene besede:

»Kadarkoli opazujem to nebo, to slutnjo sonca pod oblaki, te griče, te zamolke barve, me prevzame občutek brezkončnosti, želja po življenju, slast po doživljanju teh čudovitih stvari. Vsakokrat, ko pridem sem gor, in to ni malokrat, drugače doživljam to pot, to naravo. Ker je tudi moje razpoloženje vsakokrat drugačno. Ko sem pred mnogimi leti odkrila hojo, sem se najprej držala nižinskih poti; sprehajala sem se, ne, skoraj tekla ob reki, po trimskih stezah, čez travnike, ob robu gozdov. Potem me je začelo vleči vse višje. Sprva je bilo kar težko pustiti družino, napol urejeno gospodinjstvo... ampak ko se enkrat odločiš, ko je želja dovolj močna, te potegne in preprosto greš.«

In, pomislim, ko greš prvič v hribe, ko ti utrujenost hromi telo, ko si želiš obstati za hip, in to tudi storiš, in potem nadaljuješ pot in prideš na vrh in se oziraš okrog sebe in začutiš vso to lepoto, pozabiš na napor, na težave, ki so te pestile na poti, na spraševanja o smislu hoje v gore – zliješ se z vsem, kar te obkroža. Naglas bi tedaj pripovedoval o tem, pa se zliješ z vsem, kar te obkroža. Naglas bi tedaj pripovedoval o tem, pa le molče vpijaš spreminjajoče se podobe narave. In potem greš še drugič in tretjič in še mnogokrat in vse lažji je korak.

Sediva na hlodasti klopici in strmiva: svetlobna pahljača se je zaprla, na robu oblakov se je prikazal oranžni sončni krajec. In kot bi slikar s čopičem rahlo potegnil po platnu, se je čez svetlomodri pas neba razlila nežna rožnata barva. Postajala je vse bolj ognjenordeča. In ko se je od oblakov odlepila žareča krogla – sonce in zdrsnila v to žarenje, je čez pokrajino pljusnil val škrlatnega sija.

